

CONSTANȚA

APARE DUMINICA

20 bani numărul 20

ADMINISTRAȚIA : STRADA GAREI, No. 25

Abonamentu 10 lei pe an

DRUMETII DOBROGENI

Ca mai toate orașele din țară, din Moldova mai cu seamă, a trebuit să avem și noi Constanțeni, emigranții noștri evrei.—In Tulcea nu e vorbă despre așa ceva, deși evreii sunt mult mai numeroși și mai săraci ca în Constanța.

Un grup de 40 de evrei, nu localnici, nu indigeni, ci mai mult streini de Dobrogea, veniți din țară și de peste hotare, anul trecut mai cu seamă, sau hotărât să părăsească țara, pôte, mai resgândindu-se, numai Dobrogea, reîntorcându-se la vetrele lor de mai înainte.—Deja numărul celor ce mai susțin la hotărârea de acum câte-va săptămâni a scăzut, ni se afirmă, la 32 de inși.

Care să fie cauza acestei hotărâri extreme?

Nu poate fi de cât o cauză, una singură, cât pentru localitatea noastră: lipsa de lucru, mizeria celor streini de Constanța.

S'au grămădit anul trecut în oraș atâta evreime, sub oblăduirea administrativă a blajinilor Moldoveni din capul autorităților locale, că e imposibil acum să-i mai cuprindă locul.

Erau anter și anul trecut, în construcțiune: portul, tunelul, linia ferată Constanța-Saligny, adjudecată unui Evreu, lucrări de decii de milioane; erau lucrări publice de edilitate la comună în valoare de peste o jumătate milion; erau 98 case și magazii de cereale care s'au construit în Constanța, pe terenurile vândute de comună, cu clausă anumită de a se clădi în termen de 3 ani, fără de care ori-cine perdea o treime din valoarea respunsă a loturilor cumpărate. Toate aceste lucrări și sărăcia de anul trecut, au făcut să se grămădească în Constanța și împrejur decii de mii de lucrători, și, se înțelege, și pahonții evrei, inevitabili unei așa îngrămădirii de lume.

Toate aceste lucrări au încetat acum cu desăvârșire, afară de zidăria tunelului, săpat deja, care se continuă, neputându-se întrerupe lucrarea fără cele mai mari pierderi pentru stat.

Puzderia de lucrători, streini de sigur, s'au împrăsciat prin țările de unde erau, și ne-a rămas Ovreimea, meseriașă sau fără nici o meserie, care acum suferă, negăsind nimic de lucru;—nu s'au făcut, repetăm, și nu s'au plănit până astăzi, de cât ridicarea a 5 clădiri în toată Constanța: un pavilion al vămei, clubul militar, casele Torosian, Bartolomeu și una singură în orașul de sus, a d-lui Vasile Chiroff, din 98 câte s'au construit anul trecut și 101 în anul 98.

Evreii veniți de un an sau doi, cari n'aveau nici o altă prindere în oraș, sufer, se înțelege.—Spre alina întru cât-va suferințele, s'au făcut din inițiativa ambelor comunități, liste de subscripțiuni, cari au ajuns, ni s'au spus, până la 900 lei peste iarnă, sumă care s'a cheltuit repede. În urmă s'au format două societăți de ajutor, evree, ale celor două comunități locale, leahă și spaniolă, în capul cărora, ajutați de câte un comitet de dame, stau d-nii Jacques Ciprut și Bues, care fac ce pot împărțind bonuri de pâine celor lipsiți, și ajută pe emigranții trecători din alte orașe.

Din asemenea împrejurări s'a născut grupul celor 40 „drumeți” cari au sediul, îngrămădit de tinichegi, la fabrica de bidoane a societății de petrol *Steaua Română*, al căror manifest îl publicăm mai jos.

Cea ce este, am șis, mișelesc în redactarea și afișarea aceluși manifest, de sigur merit streinătății, este că alcătuitoarii lui lasă a se înțelege că ar pleca din cauza prigonirilor autorităților; pe care noi, din potrivă, nu găsim cuvinte destul de tari, spre a le stigmatiza, că a lăsat să se localizeze în oraș atâta leotă de evrei,

fără autorisația legală, după legile Dobrogei, pe care de altmintrenea o cere riguros ori-cărui român, țeran sau târgoveț, venit de peste Dunăre, spre a se stabili în Dobrogea.

Se vede, în manifestul ce publicăm, o intențiune crininală, o mână streină, evreească, dușmană țerei, pe care, ori-cât ar încerca să o repudieze fruntașii evrei constanțeni, nu vor putea.—Aci e mișelia ce ne revoltă.

Când se știe, că țeranii dobrogeni, creștini și musulmani, n'au avut de semănat nimenea — nimenea — mai mult de cât 20 de banițe orș, cât le-a dat guvernul și că mare parte din ei s'au hrănit o bună parte din an, numai cu lapte acru și buruienii, până ce Fondatiunea Carol și Elisabeta întâiu, după aceia județul și statul, le-a venit în ajutor cu porumb și mei, — a se da streinătății să înțeleagă că emigrațiunea are drept cauză persecuțiunile este o mișelie, pe care ar trebui să o plătească scump cei ce rămân, dacă nu desaproabă în mod formal ceea ce *capetele unor tineri au făcut, neîndemnați de cât de propria lor mizerie*, după cum se susține.

Cine e cetățean dobrogean — în Dobrogea mulți evreii sunt cetățeni români — are toate drepturile câte sunt acordate Dobrogenilor; și evreii le esercită așa de bine, că *întreg consiliul comunei Constanța e compus numai din evreefilii*, jidoviții chiar, afară de Primar, ale cărui sentimente nu le cunoaștem încă, fiind de prea puțin timp între noi. Aceasta nu o șicem acum, de ocazie, ci am susținut-o de la Ianuarie, data alcătuirii comisiei interimare, când nu era vorba de nici o emigrațiune.

De ce se plâng evreii? Că nu-i trimite administrația românească, a statului român, ca primari și notari la sate? ori că nu le dă poliția și administrația orașelor pe mână, cum face guvernul din Viena în Bu-

covina și Galiția? S'a aușit, aci în Dobrogea, de vre-o persecuție a cultului lor, de vreun incident, efect al vreunei persecuții?

Nu cumva vrea domniș Evrei, ca Dobrogenii să se lipsească de coreligionarii și consăngenii lor, lăsându-l să moară de toame, și să prefere la lucru privat pe coreligionarii lor, streini de Dobrogea? pe *iufuți* atât de urgisiți de foștii stăpânitori ai Dobrogei? Nică una nică alta nu se poate, fiind-că e nenatural.

Ei pleacă și pleacă pe jos! De ce mă rog? de ce se grăbesc atâta, să plece pe jos?

Au cei 40 de emigranți, indigeni sau născuți în țară, — căci nu poate fi vorba de toți vagabonșii ce mișună prin Constanța, — au aceștia vreun răspuns, că li-se refuză transportul gratuit pe unul din vapoarele Regiei Statului? Nu.

Cerut-au ei bilete pe drumul de fer, cel puțin până la o graniță orecare, și nu li s'au dat? Nu ne spun nimic, de cât s'au hotărât să plece din țară, pe jos! Și cine pleacă pe jos? Feciorul lui *Lezer Hozan*, mare negustor și proprietar de imobile în Constanța, cu venit de 10,000 lei cel puțin, cel care nu umblă (feciorul) de cât în mânuși glaci și ghete de lac, — ale căruia surori, măritate sau nu — fie-ne permisă această unică și singură constatare, — sunt în vârful piramidei sociale evreești din Constanța. Acesta moare de toame?

Eată de ce am șis că e mișelie la mijloc, care nu se va erta, dacă ea nu va fi desaprobată în mod public de către cei ce ar fi chemați să spele ofensa adusă țării de cei 40 drumeși, cari nu au dreptul a se numi *dobrogeni*, nică chiar feciorul lui *Lezer Hasan*, unul din autorii manifestului, a căruia părinți au fugit din *Ismail* din cauza unei infracțiuni, ni se spune, care l'ar fi pus pe bătrîn în alt strat de cât acela unde este astăzi, în mijlocul societății Constanțene.

P. Grigorescu

CONSOLIDAREA MALULUI MAREI

Ne aducem cu toții aminte de lupta nemai pomenită ce s'a dat cu ocazia ultimei campanii electorale, lupta în care fie-care listă de candidați făcea fel de fel de promisiuni în cea ce privește lucrările de edilitate ale inapoiatului nostru oraș; așa că cred eu, că pentru oricare dintre noi, cari nu era nică candidat, și nică nu făcea pe agentul electoral, în cea ce privește lucrările de edilitate ale orașului, îi era orecum indiferent, care listă va reuși la alegeri, de orec toate listele de candidați se presenta aproape cu aceleași promisiuni

și dând aproape aceleași garanții în cea-ce privește aducerea la îndeplinire a promisiunilor ce se dau.

Se poate că din alte puncte de vedere lista care a reușit să fie aleasă, nu discut mijloacele celei care a cădută; — dar în cea ce privește făgăduelile ce se făceau, mi pare că cea care a reușit le întrecea pe celelalte.

Oricum, Constanțeanul imparțial, care privea lupta electorală ce se desfășura înaintea lui, putea să fie oarecum mulțumit, oarecum liniștit că orașul se va alege cu ceva din noianul de făgădueli cari se grămădeau din toate părțile în scop de reușită.

Dar, după cum, mare a fost lupta la alegeri, tot așa de mare este desiluzia după alegeri, căci din toată această grămadă de făgădueli, orașul nu s'a ales până acum de cât... cu vopsirea câtorva vă gherete!...

Este trist, dar este adevărat!...

Din toate lucrările ce se făgăduiau una se pare că primează pe celelalte, una de a cărei importanță și necesitate, nimeni nu se îndoiesce și care era natural să fie pusă între cele d'întăiu, în executare; acea lucrare principală, acea lucrare care merită toată luarea aminte a actualilor edili, nu este alta de cât *consolidarea malului mării* și când dic consolidarea malului, dic conservarea orașului tocmai în partea lui cea mai frumoasă, parte care regulată într'un mod convenabil va deveni un obiect de atracțiune pentru vizitatorii acestui oraș.

Ei bine, tocmai această lucrare importantă, tocmai această lucrare care ar aduce laude aceluia care ar executa-o, este lăsată la o parte!

Eu cred că înainte de a ne gândi la înfrumusețarea orașului cu lucrări secundare, ar trebui să ne gândim la lucrări de conservare a orașului, mai ales când acele lucrări ar servi și la înfrumusețare, după cum este cazul de față.

Sunt mai mult de șease luni de când o stradă întreagă este scoasă afară din circulație tocmai prin prăbușirea malului mării, stradă foarte importantă atât prin pozițiunea ei aproape de centru cât și prin circulațiunea cărușelor cu povară ce se făcea pe acolo și până acum nu se vede luată nică o dispoziție în privința regulării și întăririi; voesc să vorbesc de strada *Marcu Aureliu*, al căreia mal s'a prăbușit pe o întindere destul de mare și amenință ca să se surpe cu totul dacă nu se vor lua, de urgență, măsuri de îndreptare.

Este păcat, ca o stradă ca *Marcu Aureliu*, pe care s'a clădit și se clădesc edificii destul de frumoase, și a cărei pozițiune este foarte avanta-

gioasă, din toate punctele de vedere, să fie condamnată la picire din cauza neactivității actualilor consilieri ai comunei și mai ales ca prin această neglijare se poate pune în risc interesele comunei, căci negreșit când prăbușirea malului se va întinde și va amenința siguranța locuitorilor de pe acea stradă, proprietarii de pe acea stradă au tot dreptul ca să părăsească casele lor și ceară primăriei despăgubiri, ca una ce le a vândut locuri pentru casă și a dat permisiuni de clădiri pe terenuri nesigure.

Gândească-se d-nii consilierii și d. primar la pericolul la care expune averea comunei prin neactivitatea lor, în cas că s'ar intenta procese de despăgubiri, chiar și numai pentru faptul că li se depreciază, proprietărilor respectivi, terenul și clădirile făcute pe o stradă pe care comuna este dator să o întreție în bună stare.

Sarcina onoratei noastre primării, este cu atât mai ușoară, cu cât ea, cu puțină stăruință și bună voință, ar găsi cu înlesnire suma necesară unei asemenea lucrări, făcând un împrumut la Creditul județian și comunal, înființat și nu de mult, credit la care deja au început să se împrumute orașe ca Iași etc.

Se înțelege însă că până la facearea acestui împrumut, primăria ar face bine ca să înceapă cu mijloacele și cu creditul de care dispune, lucrările, pentru ca nu cum va să treacă timpul și să intrăm în iarnă fără să se fi luat măsuri de întărire, căci în cazul ăsta, toată strada *Marcu Aureliu* s'ar prăbuși în „răpă” (vorba unui actual consilier din timpul alegerilor).

Un Constanțean

LUCRĂRILE LA TUNEL

Ne-am ocupat de multe ori de construcția tunelului, cum n'am făcut-o pentru nică o altă lucrare publică, a portului de exemplu, fiind-că nu ni s'a dat ocazia a critica ceva din cele ce se lucrau, și dar ne-am vădut de alte treburi.

La săparea tunelului și schelele făcute pentru sprijinirea bolșilor, n'am șis nimic, fiind-că nu ne-am priceput. Partea din tunel să șcie că s'a prăbușit, și a fost numai o minune dumnezească, — cestie de câte-va secunde, — că n'a fost nică victimă între decă de lucrători, din cari a fost strivit numai cel din urmă care eșia pe rând, din tunelul prăbușit la spațele lor.

Am criticat peatra ce s'a adus, în

urma căreia nu s'a mai întrebuitat aschiile de muloane; am criticat nisipul, 6000 metri, adus de la Agigia, de pe taluzul mării, nisip care după analiza ce i-s'a făcut la scoala de poduri și șiosele, s'a dovedit că nu conține de cât 16% grunzi de petră, restul de 84% fiind calcar, sfărâmături de conchili marine, a căror întrebuitare a fost desfătuită prin ziarul *Constituționalul*, de un distins inginer al geniului civil din București. Inlesnitorii antreprizei, cine ori li. au biruit însă; și ast-fel, s'a întrebuitat și să întrebuităză acel nisip, care a costat, adus pe loc, astă-vară, numai 2.50 bani metrul, în loc de 7 lei cât costă pe stat nisipul de Dunăre pentru blocurile din port; de unde rezultă că: *blocurile de asfalt în mare, trebuie să fie mai bine cimentate de cât bolțile tunelului*, sau că conchiliile netede cimentează mai bine de cât grunzii de silice și alt pietriș de Dunăre.

Dar mai rezultă încă ceva: o economie pentru antreprenor de 27,000 lei la capitolul nisip, din devis

Venim acum la var. După caietul de sarcini, ni se spune în mod pozitiv, antreprenorul ar fi obligat să aducă var hydraulic de Tell, din Marsilia, Francia. Antreprenorul însă l'a adus din țară, de pe Prahova, care costă cu 15 lei tona mai puțin de cât varul străin. Nu scim precis de cât var e nevoie, dar admitem 2000 de tone, diferența dă un alt condei de 30,000 lei în favorul antreprenorului.

Întrebuitarea acestui var a fost oprită de un d inginer inspector, dar după alergarea la București a antreprenorului, întocmai ca și în cestița nisipului, totul s'a arangiat, și se continuă cu varul de Prahova.

Dacă asemenea călcări de condiții și favoruri se pot face în cursul lucrărilor, la ce se mai fac atunci caiete de sarcini și nu se spune de la început, din ziua licitației, că condițiile generale, nici cele speciale nu sunt strict obligatoare? Și lumea și, de sigur și la tunel, s'ar fi găsit oameni cari ar fi lăsat sub devis mai mult de cât a lăsat actualul antreprenor.

Dar, așa se fac lucrurile în țara românească, și așa vor continua cât o fi pământul, pe semne. Inginerii

conducători mănăncă și petrec cu antreprenorii și furnizorii, la anumite zile, cum ar fi de ex. ziua numolului, sau alte ocazii; își fac case de speculă, în preajma antreprizei, cum s'a făcut puilul lui Garacino de alături, când s'a făcut hotelul Carol și altele, pe cari apoi când vine ordinul de permutare le vând, sub pretextul unor calcule financiare greșite.

Cazurile n'au fost rare până acum în Constanța, unde s'au făcut atâtea lucrări publice. E aproape deprindere aci în Constanța, această imitație.

Numai cât la clădirile proprii, d-nii inginerii nu întrebuităză materiale ca acele ce permit la alte clădiri, publice sau private.

În unele cazuri, D-nialor dică că: pentru var gras trebuie nisip gros, grunziros, iar pentru varurile hydraulice nisip fin, subțire; pe când în alte cazuri, cum ar fi de ex. tunelul, dirigintele lucrărilor dică și aplică varurilor hydraulice, nisip gros, lătos, tărite de scoică de mare, de unde ar urma că pentru varurile grase trebuie nisip cât de subțire.

Unii dică iar, că pentru temelii se poate întrebuita var hydraulic cu nisip gros, sărat chiar, — nu strică nimic la pivniță, care și fără de aceasta e hygrasioasă ca și tunelul, — pe când principiul capilarității de care se țin doctorii, dică altmintre.

D-zeu să-i mai înțeleagă și pe inginerii, și pe ministru, șeful lor. răspundător; căci noi nu le mai putem da de nici un căpătâiu, și scriem iaca-așa, să nu se dică că presa nu face nimica.

X. Y.

MANIFESTUL EMIGRANȚILOR

Etă manifestul-pamflet, ce emigranții cari sau intitulat «Drumeții Dobrogei» au împărțit în publicul Constanței, despre care ne ocupăm în primul nostru articol de adî:

PLECĂM!

Încolții de foamea nelămurită.

Rinjitul mizeriei înăsprită din zi în zi.

Întărită în sentimentul de prestigiu și de unitate de om și

Mănași de dorul libertății și dor de muncă într'un viitor, luăm și noi toiașul pribegiei și plecăm d'aci în țări depărtate.

Suntem un grup de 40 tineri, sub denumire de «Drumeții Dobrogei», meseriași, călăuzii de o voință neștrămutată cu sentimentul conștiinței trezite și bizuiți pe puterile noastre de oameni muncitori, plecăm din țară și plecăm pe jos!

Plecăm pe jos pentru că nu avem cu ce ne procura mijloacele de transport!

Cu nădejde în D-zeu și în oamenii buni, cari se găsesc încă mulți în această lume mare, vom găsi ajutor și sprijin ca să putem resbate peste țări și Mări și să ajungem acolo, unde munca se caută, se respectă și se răsplătește cu cinste.

E dureros, ba sfâșietor chiar să îți părăsești țara în care te-ai născut, crescut și viețuit cei mai frumoși ani din viață; să te despărțești de părinți, rude și prietini, să rupi d'odată cu tradiția, obiceiul și pravila țerei tale, e îngrozitor de dureros! dar numoi e nici un chip de suportat atâta mizerie și a stă în loc, ar însemna ați fi perdat conștiința de sine, a te desființa cu om.

E de plin. Plișă cine poate! în noi isvorul lacrimilor a secat de mult, căci ca ostași ai acestei țări ce am fost, am învățat a nu plânge, a nu șovăi când se recosianță „înainte.”

D-zeu nostru, providența, destinul ne comandă *înainte*, deci înainte! Plecăm și zicem fraților rămas bun.

În curind vom depune sacral jurământ de solidaritate în lunga noastră călătorie, ziua solemnității se va anunța și va avea loc în sinagoga mare, cu care ocazie se va ține o conferință, și rugăm pe coreligionarii noștri și toți oamenii de bine să asiste și să luăm un rămas bun frățesc.

CEI 40 EMIGRANȚI
din Constanța

INFORMAȚIUNI

Acum că anul școlar s'a terminat și încep vacanțele, pentru meditații la noile trebuințe ale scoalei, ne permitem a atrage atențiunea autorității centrale asupra următoarelor neajunsuri:

Localul *Scoalei profesionale* de fete din Constanța a fost rău ales anul trecut, la extremitatea de jos a orașului, lângă bulevard.

Nouă din zece părți ale populației școlare, din câteși patru clasele, fete în etate de la 12—18 ani, locuiesc centrul și partea de sus a orașului, inclusiv marca mahala a Constanței, Anadolkiol. Nouă din zece părți dar, ale acestei populații, trebuie să treacă zilnic de patru ori, prin piața Independenței, de două ori colectiv, când vin dela școală, și de două ori individual, când se duc la școală. Piața Independenței, ocupată de jur împrejur numai de cafenele, hoteluri și bărbierii, e singurul centru de afaceri și recreație a populației de toate vârstele, de toate clasele, de toate profesiunile și de toate naționalitățile din portul Constanței.

E în aprecierea ori-cărui Constanțian a dăscălițelor chiar, că femeilor măritate, le e silă a trece această piață, neînsoțite, fie numai la o preumblare, prin lumea de privitori postată de ambele iaturi ale pasagiului, dar bițele fete: de patru ori pe zi!

Sperăm că am dis destul, că o să fim înțeleși că e nevoie să se mute această școală în sus de această trecătoare *strungă*, spre a nu fi siliți să dăm motive de detaliu.

Acum pentru *gymnaziu*. Auzim că s'ar fi urmând tratative pentru închirierea caselor Licen, de pe strada Elenă, tot lângă bulevard, pe bordul portului, unde a fost depozitul de tutun, lângă prefectură. Va să zică, de la o extremitate la alta! Nu te poți mira indetul de stângăcia profesorilor, dacă nu sunt alte intențiuni la mijloc. Rëndul trecut când cu școala Normală, se închiriasse niște magazii de produse ale d-lui Ioniță Dumitrescu, vice-prezidentul comisiei interimare a d-lui I. Bănescu; fost director al acelei școli, pe care s'au plătit 7000 lei chirie anuală, dacă ne aducem bine aminte, până acum. Am tăcut atunci pentru spațiul ce trebuia unui internat.

Astăzi, că d. Ioniță Dumitrescu, ajutor de primar, nu vrea să urmeze în dimisie la primărie pe Bănescu, localul de *gymnaziu* numai e bun pentru viitorul director al *gymnaziului*, d. I. Bănescu, căci d. Petru ne am informat că nu vrea să vie în Constanța.

S'a ales un alt local, situat în malul mării, în capătul bulevardului, în apropiere mai cu seamă de locuința noului viitor director, de școala No. 2 de fete, unde d-na Bănescu e directoare, local care n'are nici un centimetru de curte; ca elevii să umple stradele în orele de recreație și în timpul d'inaintea intrării în clasă; într'un cuartel unde sunt proprietarii și locuiesc numai orașeni de altă origine și naționalitate, cari își dau copii la școlile lor naționale.

Rugăm pe d. ministru al instrucțiunii să facă pe d-nii profesori să înțeleagă că un *gymnaziu*, ca și ori-ce școală, nu e *Sanator*, ca cel de la Tekirghiol, care trebuie așezat negreșit pe malul mării; că o școală de copii nu se așează într'o clădire numai de un metru de linia ferată, pe care trec zilnic la port și la vii, cel puțin 15 trenuri pe zi, lunile de vară și toamnă, și prin urmare să caute un local mai la centru, dacă cel actual numai e bun, căci se găsesc destule clădiri goale—peste 70 case noi numai în partea de sus—cu 5-6 odăi încăpătoare, care ar putea adăposti cele 4 clase al *gymnaziului* local.

Nu o va face d. ministru, și va ținea mai mult la desmierdările aceluia ce a compromis în Constanța pe ori-cine l'a favorizat, va vedea că greșesc, și că vom fi siliți al cărui tot anul viitor școlar.

Rectificăm informațiunea ce am dat în numărul trecut în sensul că chestia felinarelor de pe strada Mircea nu s'a adus încă înaintea consiliului comunal, până la acea dată. Observația pentru neregula comisă a fost făcută de d. Primar d-lui consilier A. Malcof Petrescu și secretarul, cari au iscălit, fără aprobarea consiliului său primarului, adresa către încredințor, prin care comuna să constituie datoare pentru suma de 2800 lei. La urma urmelor se va vedea, la judecată, căreia incidentul va trebui deferit că iscălitura d-lui Petrescu, ca *primar sau ajutor*, nu obligă la nimic d. Petrescu ne având cualitatea legală de a iscăli în locul primarului când ajutorul titular era aci.

Dimisia d-lui consilier D. Nicolaescu a fost primită; ea a fost cerută și celui alt consilier numit de guvern, d-lui Leon Butter, dar acesta ezită să o dea, ni se spune.

Noi scim că i s'a cerut revocarea.

Artiștii teatrului național din București cari au dat câte-ve reprezentațiuni la Cazinul comunal au plecat din Constanța, unde

se vor inapoia pe la începutul lunii August.

Intre altele, Marți seara, la 20 curent, s'a jucat frumoasa piesă *Flori de peatră* a d-lui Ponzu-Micșunești, primarul Constanței, a cărei acțiune se petrece în Constanța. Sala era plină de lumea cea mai aleasă a Constanței, iar succesul a fost desăvârșit. Autorul piesei, de față, în sală, a fost aclamat cu frenezie de întreaga asistență și călduros felicitat de amici.—Dintre artiști, acci care a interpretat în mod distins pătrundătorul sentimentalism al autorului a fost d-na Alice Georgescu, în rolul Adiaei.

Atragem atențiunea celor în drept asupra următoarelor observații ce le fac călătorii la Constantinopole.—Taxele de transport pe vapoarele Regiei ar fi prea mari, în raport cu cele ale altor vapoare de curse din care cauză vapoarele, la întoarcere mai cu seamă, ar fi mai mult goale. Deosebit de tarif, de 36, 22 și 8 lei de persoană s'ar mai percepe o taxă de 4 lei pentru pat, și alta la eșir în Constanța de 1 leu 30 b. taxă de abordare pe cheu, foarte supărătoare, vexatoare și absolut nejustificată.

Agentul de la Constantinopole nu și-ar fi dând destulă osteneală să caute pasageri, esplicându-le la cei de clasa III, că dacă plătesc doborât de cât la alte vapoare, acesta e că fac numai 12 ore, iar nu 20 și 24, cum fac vapoarele străine, cari acostează și la alte porturi ca Burgas și Varna. Ar mai trebui un lucru: să se acorde agenților de la Constanța și Constantinopole facultatea a face și invoieli, afară din tarif, cu grupuri de oameni, stând negustorește de tocmeală, cum fac agențiile tuturor vapoarelor; iar nu să se închidă într'un *non possumus* funcționăresc.

Slavă Domnului, avem destul impiegați și inspectori pentru control, ca să li se poată acorda acestă încredere.

O mare economic se mai poate face încă în serviciul local al ministerului lucrărilor publice. Să se unifice privegherea lucrărilor portului cu ale tunelului. De ce două dirigențe, când una ar fi suficientă? Vom reveni.

Mecanic... pe la vaporul Regele Carol care a căzut mai de lele trecute de pe prima terasa *Hotelului Terasa*, fost Gambeta, dela o înălțime de vreo 12 metri, pe un scaun de la terasa a 2-a a primului etagiu, aflat acum în cura spitalului comunal, sub îngrijirea d-lui dr. Marinescu Sadovean, merge spre bine nu și aduce aminte cum a căzut.

Asemenea merge spre bine și va eși curând din spital și macedoneanul Tânase Gheorghe, lovit de tîlharî pe când dormea la plantația de la vii.

Citim în ziarul *Patriotul*, următoarele:

Tratativele cu junimiștii

Unele ziare au vorbit mereu în zilele din urmă despre oari-care tratative urmate între conservatori și junimiști. Fiind-că de multe ori s'au spus multe lucruri fanteziste, este bine ca să spunem și noi aceea ce am aflat, deși n'avem pretenție că ținem informațiile noastre din cercurile autorizate ale partidului constituțional.

Încă din Aprilie 1899 d. Petre Carp, care cunoștea perfect de bine situațiunea și câte greutatea va avea să împline, a cerut să i se dea mână absolut liberă în guvern, precum și portofoliul internelor.

Cererile d-lui Carp au fost următoarele:

1. Șefa partidului pentru d. Cantacuzino;
2. Președenția consiliului pentru d-na;
3. Patru portofolii pentru vechii conservatori și patru pentru constituționali, printre cari și portofoliul internelor.

Pe i rna conservatorii, vădend că m. reg foarte greu, au făcut propuneri d-lui Carp, însă șeful junimiștilor, a propus condițiunile sale:

1. D. Cantacuzino să dimisioneze;
2. D. Carp să fie însărcinat de rege cu fondarea Cabinetului;
3. Parlamentul să fie dizolvat.

Conservatorii au refuzat aceste condițiuni și împăcarea nu s'a făcut.

Acuma guvernul, fiind tot la oman, s'au făcut iarăși demersuri pe lângă d. Carp, însă d-na a rămas neclintit în condițiunile puse la început așa că, la toate solicitările guvernamentalelor, d-na a răspuns într'un mod foarte monoton, trebuie să o recunoaștem:

D. Cantacuzino să și dea mai întâiu dimisiunea;

Regel; să mă însărcineze cu formarea Cabinetului;

Parlamentul să fie dizolvat.

Conservatorii au făcut unele concesii însă n'au voit să cedeze la cele mai principale.

Așa ei au cedat d-lui Carp șefa efectivă a guvernului,—rămânend d. Cantacuzino de o-am-dată președinte al consiliului, fără portofoliu; au mai cedat ministerul de interne precum și alte patru portofolii, însă n'au voit să primească nici retragerea d-lui Cantacuzino, nici dizolva-rea parlamentului.

Mai credem a ști că negocierii conservatorilor, ar fi spus junimiștilor: «Ținem ca să rămâie Cantacuzino prim-ministru numai pentru că să se afirme continuitatea guvernului conservator și pentru că dv. junimiștii să nu rămâneți solidari cu toate faptele actualului guvern, însă după câte-va luni d. Cantacuzino se va retrage, și atunci Carp va rămâne șef definitiv al Cabinetului.

Însă d. Carp monoton cum este în hotărârile sale, și-a menținut toate condițiunile primitive.

Prin urmare, dacă conservatorii au putut avea mai multe rënduri de condiții, d. Carp n'a avut de cât un singur rând.

ANUNCIU

De vânzare una vie, situată în Techirghiol, cu arbori fructiferi, în întindere aproximativ de 5800 m. p. teren, care se învecinește la răsărit cu grădina lui Omër Hussein, la apus cu via D-nei Maria Leca, la nord cu primăria comunei și la vest cu drumul ordinar al comunei. Această proprietate e din timpul imperiului otoman și nu face parte din loturi mari sau mici, este înscrisă în tabela de parcelare de la anul 1882 sub No. 32 pe numele lui Ismail Haji Omer.

Doritorii se vor adresa pentru informații în strada Tătara No. 32 în Constanța.

EFORIA SPITALELOR CIVILE

Se face cunoscut că la Sanatoriul Tekirghiol al Eforiei Spitalelor civile din București, se dau băi pentru public de la orele 6 dimineața până la orele 4 p. m., afară de Joi și Duminică, când băile vor fi deschise numai până la orele 12.

Băile se ăăă sub direcțiunea d-lui Dr. Sacară-Tulbure, medicul șef al Sanatoriului.

Ori-ce bolnav din afară, nu poate lua băi până ce nu va fi vădut de D-na Dr. Sacară-Tulbure, medicul sanatoriului, a căreia consultațiune nu este gratuită, de cât numai pentru săraci.

Consultațiunile se dau la sanatoriu de la orele 10-12.

De la orele 4 p. m. băile vor fi rezervate numai pentru copiii din cura sanatoriului.

Administrația Sanatoriului